

University	:	Istanbul Kultur University
Institute	:	Institute of Graduate Studies
Department	:	International Relations
Programme	:	International Relations
Supervisor	:	Asst. Prof. Dr. Ahmet Cemal Ertürk
Degree Awarded and Date	:	MA – November 2020

ABSTRACT

THE EUROPEAN UNION'S IMPACT ON WOMEN'S RIGHTS IN TURKEY

Yasemin Kavak

The relations of Turkey and the European Union (EU) has begun when Turkey has applied to be a member in 1959. Yet, the literature on this matter began to be important place in international relations since Turkey's official candidacy was declared in 1999. Since then, Turkey has gone through a transformation process with regards to the women's rights. The EU has been working on enhancing gender equality through its founding institutional structures and treaties. Besides, the Turkish Civil Code and Constitution have adopted and introduced essential reforms in civil rights which affects the rights of women. Furthermore, the process of integration has been endorsed with the two leading NGOs; KA-DER and KAGIDER. They have been effective instruments in encouraging women to participate in the work force and decision-making mechanisms. The aim of this thesis is to scrutinize Turkey's position in the light of women's rights through literature review. It also reflects both the developments and deficiencies during the pre-accession of Turkey to European Union. It also explores how the EU and Turkey relations has been during the AKP period and have impacted on the women's rights. This thesis aims to analyze the European Union's impact on women's rights in Turkey. Therefore, this study is based on the questions of "how Turkey's integration to the EU has affected women's rights and what are the driving forces behind women's rights in Turkey?" The thesis draws heavy attention to the ruling party AKP government's and President Erdoğan's traditional patriarchal attitude towards gender equality. This situation has paved the way for effecting the Turkey and the EU relations in a negative way. Finally, this study tries to examine and to evaluate European Commission Progress Reports on Turkey (1999-2019), the important drawbacks and improvements regarding the women's rights.

Keywords: Turkey, the European Union, Women's Rights, NGOs, AKP, International Treaties, Turkish Civil Code, Progress Reports (1999-2019)

Enstitüsü	:	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Dalı	:	Uluslararası İlişkiler
Programı	:	Uluslararası İlişkiler
Tez Danışmanı	:	Dr. Ahmet Cemal Ertürk
Tez Türü ve Tarihi	:	Yüksek Lisans – Kasım 2020

KISA ÖZET

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN TÜRKİYE'DEKİ KADIN HAKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Yasemin Kavak

Türkiye ve Avrupa Birliği (AB) ilişkileri, Türkiye'nin tam üyelik başvurusu yapmasıyla 1959 yılında başlamıştır. Türkiye'nin resmi adaylığı açıklandığından beri, bu konudaki literatür önemli bir yer edinmiştir. Bu süre zarfında, Türkiye de kadın hakları hususunda bir dönüşüm sürecine girmiştir. Bir başka deyişle, Avrupa Birliği, AB Kurumları ve de anlaşmaları ile cinsiyet eşitliğini teşvik etmeye çalışmıştır. Bunun yanı sıra, Türk Medeni Kanunu ve Anayasası kadın haklarını önemli bir şekilde etkileyen bir takım gelişmeler gerçekleştirmiştir. Ayrıca, Avrupa Birliği entegrasyon süreci önde gelen iki önemli sivil toplum kuruluşu ile desteklenmiştir. Bunlardan biri KA-DER; Kadın Adayları Destekleme Derneği ve diğeri ise KAGİDER; Kadın Girişimcileri Derneği. Bahsedilen her iki sivil toplum kuruluşları kadınları karar alma mekanizmalarına ve kadın istihdamına teşvik etmek açısından etkili araçlar olmuşlardır. Bu çalışma, Avrupa Birliği katılım öncesi süreçte kadın hakları ışığı altında literatür incelemesiyle hem gelişmeleri hem de eksiklikleri yansıtmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, AKP yönetimi boyunca, Türkiye ve AB ilişkileri ve kadın hakları üzerindeki etkisine değinmiştir. Bu tezin amacı Avrupa Birliğinin Türkiye'deki kadın haklarına etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle, bu çalışma, Türkiye'nin Avrupa Birliği entegrasyonu kadın haklarını nasıl etkilediği ve Türkiye'deki kadın haklarını destekleyen faktörlerin neler olduğu sorusu üzerine kurulmuştur. Bu çalışma Adalet ve Kalkınma Partisi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın cinsiyet eşitliğine karşı geleneksel ataerkil tutumuna değinmektedir ve bu durumun Avrupa ve Türkiye ilişkilerini olumsuz yönde etkilemesine zemin hazırlamıştır. Son olarak, bu çalışma Avrupa Birliği Komisyonu tarafından 1999-2019 yıllarında düzenlenen İlerleme Raporlarını inceleyerek kadın hakları hususunda gerçekleşen önemli gelişmeleri ve de sorunları değerlendirmeye çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Avrupa Birliği, Kadın Hakları, Sivil Toplumlar, Adalet ve Kalkınma Partisi, Uluslararası Anlaşmalar, Türk Medeni Kanunu, İlerleme Raporları (1999-2019)